

הלכות הדף היומי

מסכת בבא קמא

תוכן

- א. התורה זכתה דמי ולדות לבעל אפילו בא עליה בזנות.....1
- ב. המית שורי את פלוני או שורו של פלוני ה"ז משלם ע"פ עצמו.....1
- ג. המית שורי את עבדו של פלוני אינו משלם על פי עצמו.....2
- ד. היה גדי כפות לו ועבד סמוך לו ונשרף עמו חייב עבד כפות לו וגדי סמוך לו ונשרף עמו פטור.....2
- ה. לרבות כופר שלא בכוונה ככופר בכוונה ... לרבות עבד שלא בכוונה כעבד בכוונה 3
- ו. או בן יגח או בת יגח לחייב על הקטנים כגדולים.....3

דף מג.

א. התורה זכתה דמי ולדות לבעל אפילו בא עליה בזנות

כבר התבאר לעיל דף מב: שהמכה אשה מעוברת והפילה, חייבה תורה לשלם דמי ולדות לבעל, ואף כשזינתה והיא פנויה דמי ולדות לבועל¹, אבל במקום שאין קידושין תופסים הרי זה כאילו אין לה בעל².

ב. המית שורי את פלוני או שורו של פלוני ה"ז משלם ע"פ

עצמו

כבר התבאר במסכת כתובות דף מא. ולעיל דף טו: שהמודה³ שהרג שורו את האדם וחייב עצמו בכופר, או שחייב עצמו בנזק שלם, כשהודה שהרג שורו המועד את שור חבירו, אין דינו כמודה בקנס וחייב לשלם.

¹ סמ"ע שם י

² דכיון דאין הקדושין תופסין לא קרינן ביה בעל האשה, ואין לישראל זה שנתעברה ממנו זכייה בהולדות ואף שהוא חי בשעת נגיפה. סמ"ע שם, וש"ך א.

³ רמב"ם הלכות סנהדרין פרק ה הלכה יד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא קמא

אולם י"א⁴ שפטור במודה שהרג שורו אדם, כיון שאין ממיתין השור על פיו, וכל שאין שורו נסקל אין הבעלים משלמים כופר.

אולם המודה ששורו חייב מיתה כגון שהמית או רבע אדם אין ממיתים⁵ את השור על פיו⁶.

ג. המית שורי את עבדו של פלוני אינו משלם על פי עצמו

עוד התבאר שם שהמודה שהמית שורו את עבדו של פלוני, פטור משלשים של עבד⁷ ופטור מכל הקנס אף ממה שכנגד שווי העבד⁸. וי"א שאף על פי שנפטר מכל הקנס, חייב הוא לשלם את דמי העבד, ככל מזיק החייב לשלם דמים⁹.

דף מג:

ד. היה גדי כפות לו ועבד סמוך לו ונשרף עמו חייב עבד כפות לו וגדי סמוך לו ונשרף עמו פטור

⁴ אנציקלופדיה תלמודית הערות כרך לב, כפר, טור רמז הערה 715
עי' או"ז ב"ק סי' רז ורח. ועי' תוס' סנהדרין ב א וקר"ס נז"מ פ"י (להלכה ב, ועי"ש להלכה ט) ודרישה חו"מ א
אות ד

⁵ עי' ב"ק מ: וזבחים עא. ובכורות מא. ותמורה כח. וברמב"ם הלכות איסורי מזבח פרק ד הלכה ב.
⁶ והנה בתוס' זבחים דף ע"א הקשו מנ"ל דאין נהרגין עפ"י הבעלים אמנם הוא מבואר בספרי פ' ראה בפסוק
שה כבשים ושה עזים תאכלו להתיר באכילה רובע ונרבע עפ"י הבעלים אך יש לתמוה למה צריך קרא ע"ז
דפשיטא דהא כמיתת הבעלים כך מיתת השור ואין הבעלים נהרגין ע"י עצמן לכן גם השור אין נסקל. מעשי
למלך שם

⁷ המפורשים בתורה שמות כא פסוק לב אם עבד יגח השור או אמה כסף שלשים שקלים יתן לאדניו והשור
יסקל

⁸ ירו' כתובות פ"ג ה"י, שו"ת שמחת יום טוב (אלגזי) סי' לג; שו"ת רע"א ח"ג סי' עד.. וב"מ בב"ק מג ב. וב"מ
במלאכת שלמה כתובות

⁹ ועי' ראב"ד נז"מ פ"י הי"ד, ושמחת יום טוב ומרכה"מ שם ומנ"ח מ' נא אות כו ושו"מ רביעאה ח"ג סי' צה
ורש"ש ב"ק מג א וחזו"א ב"ק סי' יב ס"ק י ד"ה ודעת. ועי' מנ"ח שם אות ל, שלדעה זו כשיבואו עדים אח"כ
פטור משלשים של עבד, שהרי חייב את עצמו בהודאתו לשלם את דמיו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא קמא

כבר התבאר לעיל דף כב: שהמדליק בתוך שדה חבירו ויצאת האש, ונאכל הגדיש והיה גדי כפות לו¹⁰, ועבד סמוך לו, ונשרף עמו חייב, על הגדי ולא על העבד מפני שהיה לו לברות, היה עבד כפות לו, וגדי סמוך לו, ונשרף עמו פטור על הגדי, דקים ליה בדרבה מיניה במיתת העבד, שהיה כפות ולא היה יכול לברוח¹¹.

ה. לרבות כופר שלא בכוונה ככופר בכוונה ... לרבות עבד שלא בכוונה כעבד בכוונה

כבר התבאר לעיל דף מא. שהמועד שהמית בכוונה נסקל¹², והבעלים חייבין בכופר, ואם המית עבד כנעני משלם שלושים כקנס האמור בתורה.

ואם המית בלא כוונה פטור מן המיתה, והבעלים חייבין בכופר, ובעבד בקנס, ותם שהמית בלא כוונה פטור מן המיתה ומן הכופר, ואם נתכוון להמית, נסקל, והבעלים פטורין מן הכופר וכן מקנס העבד.

ו. או בן יגח או בת יגח לחייב על הקטנים כגדולים

למרות שדרך צעירי ימים להשתעשע¹³ בשור משוגע, ובוזה גורמים שהשור כשרואה צעירי ימים אלו משתגע ביותר מכשהיה, גם אם היו התינוקות ממשמשים בו ונגח מחמת מישמושם, חייב בהריגתם אם היה מועד, ואם הזיקם בתם חצי נזק, ובמועד הזק שלם כדין מזיק את הגדול.

¹⁰ ואם אינו כפות עיין מ"מ שיש מחייבים שאין בו דעת לברות אך העיקר לפטור.

¹¹ מ"מ שם ועיין מעשה רקח, שהקשה מוכרח דסבירא ליה דאגדיש חייב ואגדי פטור דהיה לו לברות, ופטורא דעבד משום דקם ליה בדרבה מיניה, דאי סבירא ליה דפטורא אכולה קאי הוי ליה לאשמועינן רבותא דאף בגדי כפות פטור מכח פטורא דעבד וכל שכן אם אינו כפות.

¹² רמב"ם הלכות נזקי ממון פרק י הלכה יג

¹³ העמק דבר שמות כא פסוק לא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

